

Maria Vagles introduksjon til Oscar Regueiferos Videauds magiske ritual

Santería er en synkretistisk religion som praktiseres på Cuba. Den er en sammenblanding av vestafrikanske naturreligioner, spesielt fra Yorubakulturen og katolisisme og den gjennomsyrrer alle lag av samfunnet, både det verdslige, det politiske og det kulturelle livet og i språket. Ikke minst spiller den en framtrædende rolle i store deler av kubansk musikk og dans.

Tvunget til å konvertere til katolisismen var det mange slaver som oppdaget likheter mellom sine egne guder og de katolske. For eksempel lignet Santa Barbara, helgen for ulike yrkesgrupper som jobber med eksplosiver, på deres egen gud Changó, tordenguden. Så når den hvite overklassen på plantasjonene feiret den jomfruelige Santa Barbara flyttet slavene feiringen av sin torden og krigsgud Changó til samme dag. Slik så det ut som om de deltok i feiringen av den katolske kirken sine høytider og helgener, mens de i realiteten feiret sine egne guder.

I kubanske hjem kan man ofte se samlinger av suppeterriner i ulike farger i en hylle sentralt plassert i stua. Det er gudenes hjem. Hver gud har sin farge, sine personligheter, sine lyster og laster. De er ikke så ulike oss selv. Tar du en titt bak inngangsdøra vil du ofte se en liten figur i sement, formet som et hode, med øyne, nese og munn, laget av kauriskjell. Den står i en skål, ofte fylt av godteri. Dette er Elegguá.

Elegguá er et lekent, skøyeraktig barn som liker å erte. Han åpner og lukker veier. Han beveger seg med kvikksølvets hastighet og dukker alltid opp når man minst venter det. Elegguá er utenfor godt og ondt. Han er den personifiserte rettferdigheten og dømmmer og belønner med perfekt sinnslukevekt. Elegguá symboliserer det å ta sjanser, muligheter og det uventede.

Som de fleste vet har ikke nyliberalismen hatt spesielt gode vekstvilkår på Cuba. Til tross for at religion tidligere har vært forbudt, har spesielt Santería alltid stått sterkt og blitt praktisert i det skjulte i tusenvis av hjem. Mye taler for at det kan finnes mer mellom himmel og jord enn det vi forestiller oss. Mange peker på sammenhengene som finnes mellom ulike trossystemer som religion og økonomi. Ville for eksempel pengesystemet vårt ha fungert om vi ikke trodde på det?

For at vårt arbeid mot nyliberalismen skal bli rikt og fruktbart vil Oscar synge en sang til Eleggua for å åpne veier. I tråd med spiritistiske tradisjoner vil han gjennom et enkelt ritual få med seg ånde verden til å hjelpe oss. Vi kan trenge all den drahjelpen vi kan få for å narre og forvirre disse mektige kreftene nyliberalismen representerer.